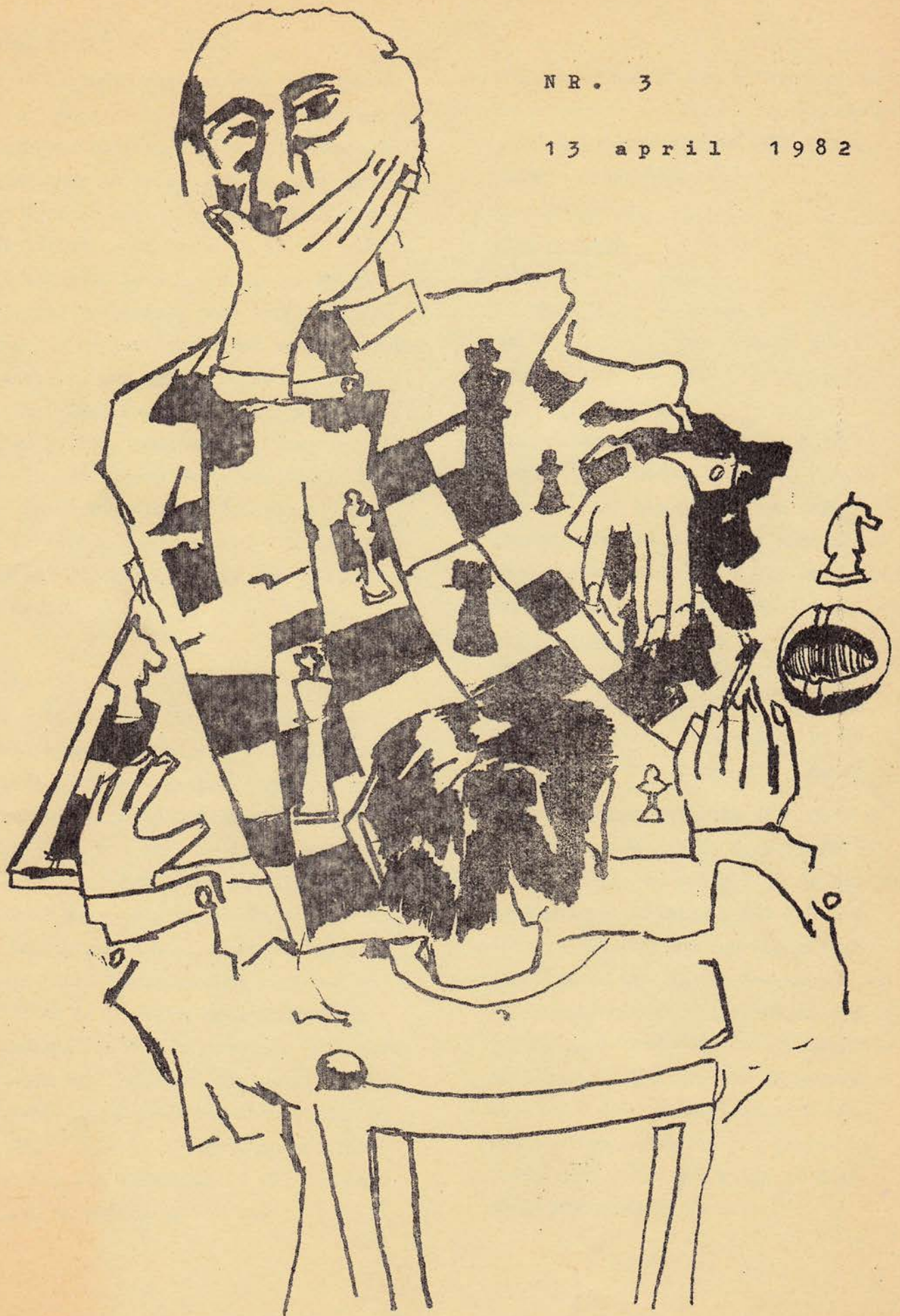

DE SCHAKELING

NR. 3

13 april 1982

U.S. AFDELING SCHAKEN

SAMEN UIT, SAMEN THUIS.

Om te beginnen moet ik even terugkomen op de standen uit de vorige Schakeling. Prognoses blijken eens te meer ook maar mensenwerk te zijn, want er zijn er weer een paar de mist in gegaan. US 4 wist het gelijke spel tegen de Pion 2 niet uit het vuur te slepen: $4\frac{1}{2}$ - $5\frac{1}{2}$. Maurice had geen problemen, maar vooral Willem wel, die nu heel goed weet hoe je toren-eindspelen met drie pluspionnen moet winnen. Toen lag dat kennelijk iets anders: remise. Fons verloor als verwacht. Ook in die vierde ronde won Jacob Maris met $5\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$ van Victory (prognose 5-5). In de zelfde ronde maar dan in IB (US2) verloor DCG met $3\frac{1}{2}$ - $6\frac{1}{2}$ i.p.v. $4\frac{1}{2}$ - $5\frac{1}{2}$ van de Pion.

US 5

Het valt mij moeilijk dit stukje met drege ogen te schrijven, lezer, want de misère rond onze kleinste vertegenwoordiger in de grote boze wereld is groot. Voor een groot deel is dit te wijten aan het ongelikte feit dat dit team de laatste drie wedstrijden niet een keer voltallig heeft kunnen aanrukken. Op 25 februari tegen slechts vijf man op pad naar de Bijlmer, waar FSCRB 2 al likkebaardend zat te wachten. Het pakte ech-ter toch nog heel anders uit. Peter Beugel, Onno Raymakers, John Dejevy en Clemens Polfliet bleken zich niet zo maar bij een nederlaag te willen neerleggen en scoorden. Men zegt dat de 8^e

bordspeler van FSCRB, H Coppens, op de schouders het lokaal is uitgedragen nadat hij tegen Wilfred Bötger een matchpunt had gehaald.

De uitslagen:

vierde ronde

FSCRB 2	- US 5	4 - 4
Nieuwendam 5	- Caissa 6	5 - 3
Tal 7	- Ons Huis 2	6 - 2
Abcoude 2	- TOG 1	$5\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$

Zes mensen slechts zaten op 23-2 te wachten op Abcoude 2, en zij kwamen tot $3\frac{1}{2}$ punt: het halfje van Gerard Jansen, overwinningen van Arno Lagerweij, Erik Nielsen en Folke de Jong. Peter en Agile kregen klop.

vijfde ronde:

US 5	- Abcoude 2	$3\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$
Caissa 6	- Tal 7	$4\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$
TOG 1	- Nieuwendam 2	6 - 6
Ons Huis 2	- Fscrb 2	$6\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$

In de 6^e ronde herhaalt zich de geschiedenis: $3\frac{1}{2}$ uit 6. Arno en Folke bleven rustig in wat als ik de spelers moet geloven weinig minder dan het inferno geweest is: een school vol doofstommen die elkaar doorlopend met een soort luid gebrom aanwijzingen gaven, en pakten een punt. Onno, Peter en Clemens gaven remise. Ik verzoek de lezers deze schakeling niet aan toekomstige leden van het vijfde te laten zien, want dan krijg ik daar nooit meer iemand heen.

zesde ronde:

TOG 1	- US 5	4½-3½
Nieuwendam 5	- Tal 7	3½-4½
FSCRB 2	- Caissa 6	5 - 3
Abcoude 2	- Ons Huis	5 - 2 (vl)

Stand na 6 ronden:

1. Abcoude 2	10	28+1a
2. Tal 7	8	25
3. Nieuwendam 5	5	24½
4. US 5	5	23
5. TOG 1	5	22½
6. Caissa 6	5	20
7. Ons Huis 2	4	22+1a
8. FSCRB 2	4	20

Persoonlijke resultaten:

(naam, gem. bordnr., score)

Peter Beugel	1,8	3½ u.6
Sjoerd Bakels	2	½ u.1
Arno Lagerweij	3	4½ u.5
Agile Puyker	3	1 u.3
Clemens Polfliet	4,2	2 u.5
Erik Nielsen	4,5	2 u.2
John Dejevy	4,6	1 u.3
Onno Raymakers	5,6	4 u.5
Wilfred Bötger	7,2	½ u.5
Gerard Janssen	7,5	3 u.4
Folkke de Jong	8	2 u.2

US 4

Na de onnodige nederlaag in de vierde ronde pakte US 4 het oude ritme weer op en mijn vreugde was groot dat dit tegen Caissa 5 gebeurde. Voor de 4^e keer 7-3, die als volgt tot stand kwam: Willem, Maurice, Kees Duin en Harry en Arno wonnen in de eerste zitting, Fons en Kees Bakker remise, en alleen

Sander Meima verloor. Thomas en Johan moesten afbreken, de laatste kwam tot winst, de eerste verloor.

vijfde ronde:

Caissa 5	- US 4	3 - 7
Pion 2	- Jacob Maris	5½-4½
Victory 2	- FSCRB 1	2 - 8
Isolani 2	- LOK 2	6 - 4

De zesde ronde zou beslissend zijn voor een eventueel kampioenschap, daar was iedereen zich van bewust. Misschien werden er daarom wel meer fouten dan gebruikelijk gemaakt. De grootste fout echter maakte de wedstrijdleader, die Arno Lagerweij voor de vierde keer liet meespelen als invaller. De regels maakten van zijn overwinning naderhand dus een nederlaag. Fons ging al vroeg in de opening in de fout en kon daar niet meer van herstellen. Kees Duin, Thomas en Onno deelden zijn lot. Willem bleef op remise steken, en Johan won. Vier partijen (waaronder Arno) werden afgebroken. Na korte analyse (Maurice: pluspion maar ongelijke loopers remise; Harry: na tijdnoodblunder verloren; Kees: na tijdnoodblunder tegenstander remise) bleken de tegenstanders nog boven en konden we ze met het kampioenschap feliciteren na drie remises te hebben afgesproken.

zesde ronde:

US 4	- Isolani 2	3 - 7
FSCRB 1	- LOK 2	6 - 4
Victory 2	- Pion 2	3 - 6 (vl)
Jacob Maris 1	- Caissa 5	6 - 3 (vl)

Stand na 6 ronden:

1. Isolani 2	10	37½
2. US 4	8	35½
3. FSCRB 1	8	34
4. Pion 2	7	30+1a
5. Caissa 5	6	26½+1a
6. LCK 2	5	27
7. Jacob Maris 1	4	26½+1a
8. Victory 2	0	21+1a

Persoonlijke resultaten:

Willem Blankert	1	5 u.6
Kees Bakker	2	2 u.4
Fons Groot	2,8	2 u.6
Kees Duin	4,2	2½ u.5
Jaap Vinken	4	½ u.3
Maurice Teheux	4,5	4 u.6
Johan Maarleveld	5,5	4½ u.5
Harry Heemskerk	7,5	5½ u.6
Thomas Foti	8	3 u.6
Sander Meima	8	1 u.4
Peter Beugel	8	1 u.1
Arno Lagerweij	8,5	3 u.4
Agile Puyker	9	1 u.1
Onno Rasmakers	9,5	1 u.2
Wilfred Bötger	10	½ u.1

US 3

De topborden lieten het er tegen PCB 2 behoorlijk bij liggen. Alleen Eric Hubert pakte een halfje, Martin, Jaap Pieter en uw verslaggever trokken een niet. De staart evenwel, versterkt met drie invallers, had er zin in. Kees Bakker, Fons en Maurice wonnen, en Ad en Thijs braken af. Ad stond beter en wist ook te winnen. Thijs had

nog een bord vol stukken en een vrij evenwichtige stelling. Hij leek niet te kunnen verliezen. Bij het uitspe-len kwam hij langzaam wat beter te staan en gaf toen z'n toren weg.

vierde ronde:

US 3	- PCB 2	4½-5½
Caissa 3	- Necreba 1	4 - 6
VAS/ASC 6	- Memo 5	2 - 8
LCK 1	- VKVC 1	5½-4½

De volgende ronde togen wij naar kop- loper Necreba in een gigantische bedrijfskantine. Jaap en Kees Duin wonnen, Willem, Eric en uw verslagge- ver remise. Pieter had een week voor- uit verloren, en Harry volgde zijn voorbeeld. Thijs moet in de slotfase wel een waas voor ogen gekomen zijn. Martin Verbeet overleefde de tijdnood- fase en kon afbreken, en Fons deed hetzelfde. Vooral Willem was er erg van overtuigd dat Fons gewonnen stond, maar Necreba had in de analyse de winst gevonden. Daarmee had Martin remise.

vijfde ronde:

Necreba 1	- US 3	6 - 4
VKVC 1	- Caissa 3	3½-6½
Memo 5	- LCK 1	5 - 5
PCB 2	- VAS/ASC 6	7½-2½

Zeven tegenstanders van VAS/ASC 6 bleken na al deze tegenslag geen bedreiging. Maurice, Thijs en Martin hadden dus gedwongen vrijaf, en ik

ik kon mij al na een half uurtje bij hen voegen, omdat mijn opponent op de 14^e zet een stuk weg gaf en op gaf. Jaap stond toen al enige tijd een stuk voor. Ook Pieter, Ad en Kees Bakker (op fraaie wijze) waren winnaars deze avond. Laurie 'Kon er niet door-komen': remise en ook Fons behaalde dit resultaat als loon voor een avond aan een verloren stelling vechten.

zesde ronde:

US 3	- VAS/ASC 6	9 - 1
Caissa 3	- Memo 5	7 - 3
Neoreba 1	- VKVC 1	8 - 1(vl)
LOK 1	- PCB 2	3 - 5(vl)

Stand na 6 rondes:

1. Neoreba 1	12	40½+1a
2. Caissa 3	10	37
3. PCB 2	7pr.	32½+2a
4. Memo 5	7	33
5. US 3	6	33½
6. LOK 1	3pr.	26+2a
7. VKVC 1	2	22½+1a
8. VAS/ASC 6	0	12

Persoonlijke resultaten:

Martin Verbeet	1	4½ u.6
Eric Hubert	2	1½ u.5
Rob van Gompel	3	3 u.6
Jaap van de Veen	3,7	4 u.6
Pieter Schermers	5	4 u.6
Thijs Wenniger	6,3	1 u.6
Laurie Hendrickx	6,7	½ u.3
Ad Ridder	7,3	3 u.5
Harry Heemskerk	8	0 u.1
Willem Blankert	8,5	1½ u.2
Fons Groot	8,7	1½ u.3

Kees Bakker	9	2 u.3
Johan Maarleveld	9	2 u.2
Kees Duin	9	1 u.2
Maurice Teheux	9,7	3 u.3
Peter Beugel	10	1 u.1

US 2

Het is lange tijd slecht gegaan met US 2, maar tegen Pion 1 leek het er weer een beetje op. Albert, Hans, Peter, Eric en invaller Martin wisten te winnen en Anton maakte remise. De nederlagen van Jeroen, Coen en Jaap konden toen niet meer deren.

vijfde ronde:

Pion 1	- US 2	4½-5½
DOS 1	- DOG 1	7 - 3
Desisco Wgm 3	- Caissa 2	5½-4½
Landsmeer 1	- Raadsheer 1	4 - 6

Tegen de Raadsheer was het weer een ouderwets dramatische avond. Terwijl ik zelf een partij tegen Maurice zat te verknallen kwam de ene na de andere nul binnen. Bart, Hans, Jeroen, Peter, Coen en Jaap, zij allen waren de producenten hiervan. Aan het eind van de avond stond er slechts een tegenpunt dat Laurie aan het laatste bord had veroverd. De drie afgebroken partijen droegen echter weer bij tot de roemruchte traditie van US op dit gebied, want 2½ punt was de oogst. Het half kwam van Anton, de invallers Pieter en Jaap voltooiden de rest. Waarmee de vaste spelers hadden gefaald.

zesde ronde:

US 2	- Raadsheer 1	$3\frac{1}{2}$ - $6\frac{1}{2}$
DCG 1	- Des/Wgm 3	5 - 5
Caissa 2	- Landsmeer	6 - 4
Pion 1	- DOS 1	$2\frac{1}{2}$ - $7\frac{1}{2}$

Stand na 6 ronden:

1. Desisco Wgm 3	11	$34\frac{1}{2}$
2. Caissa 2	8	35
3. Raadsheer 1	7	32
4. DCG 1	6	$29\frac{1}{2}$
5. DOS 1	5	$39\frac{1}{2}$
6. Pion 1	5	29
7. US 2	4	$25\frac{1}{2}$
8. Landsmeer 1	2	24

Persoonlijke resultaten:

Albert Delfos	1	$4\frac{1}{2}$ u.5
Anton Dekkers	2	1 u. 2
Bart Smitsaert	2,2	3 u.6
Hans Hoek	3,2	1 u.5
Jeroen Groot	4,2	1 u.6
Peter Ritmeester	5,2	2 u.5
Coen Meekers	6,2	$1\frac{1}{2}$ u.6
Jaap Deinema	6,4	$\frac{1}{2}$ u.5
Eric Thunissen	7,6	4 u.5
Rob van Gompel	8	1 u.3
Pieter Schermers	8,5	$1\frac{1}{2}$ u.2
Martin Verbeet	9	1 u.3
Jaap van de Veen	9	1 u.1
Willem Blankert	9	0 u.1
Eric Hubert	9,3	$1\frac{1}{2}$ u.3
Laurie Hendrickx	10	1 u.1
Ad Ridder	10	0 u.1

Rob van Gompel

Uitslagen, stand en persoonlijke scores US 1 (2e klasse B, KNSB)

US - Tal	2½ - 7½
US - Weenink	4 - 6
US - VHS II	3 - 7
US - Pat Mat	5½ - 4½
US - HWP (Z) II	6 - 4
US - Nieuwendam	6 - 4
US - Els./VAS III	6½ - 3½
US - MEMO II	4 - 6

Stand (na 8 van de 9 rondes) in de 2e klasse B:

	matchpunten	bordpunten
1. Nieuwendam	13	46½
2. Amersfoort	12	53½
3. Weenink	12	46½
4. Tal	8	44
5. MEMO II	8	40½
6. US	8	37½
7. VHS II	7	34
8. HWP (Z) II	6	35½
9. Pat Mat	4	35
10. Els./VAS III	2	27

Persoonlijke resultaten US 1:

(rangschikking naar gem. bordnummer)

1. Jurgen Stigter	1½ uit 7
1,9 Gerard Rill	4 ,, 8
3. Wiet Bouma	3 ,, 8
3,7 Henk Simon	4½ ,, 7
4,8 Rob van de Kamp	2 ,, 8
5,7 Guus Kamps	6 ,, 8
6,7 Tom Turk	2½ ,, 7
7,4 Paul van de Werve	6½ ,, 8
8,6 René in 't Veld	2 ,, 7
9,5 Albert Delfos	4 ,, 6
9,7 Jeroen Auener	0 ,, 3
10. Jan Turk	1½ ,, 2
10. Anton Dekkers	1 ,, 1

Het is alweer een onheus lange tijd geleden, dat Gerard Rill de trouwe Schakeling-lezers verblijddemet een Siciliaanse opening waarin je met zwart de witspeler genadeloos van het bord af kon schoppen. De Rus Lepeschkin had zich erover gebogen en het systeem met aantrekkelyke nieuwtjes verrykt. Dat zit dus goed, denk je dan. Om dit "genadeloos" en "afschoppen" van een ander kleurtje te voorzien wil ik er in dit stukje nogmaals op terugkomen.

Siciliaans: 1.e4 c5 2.Pf3 a6

De belangrykste mogelijkheden voor wit zyn nu:

I. 3.d4 II. 3.c4 en

DE WEERLEGGING 3.c3

Ter volledigheid zal ik eerst de varianten I. en II. vermelden.

I. 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 e5
A.6.Pb3 Lb4 7.Lg5 h6 8.Lh4 d6
9.f3 Le6 10.Le2 Lxe3 11.bxc3 Dc7
B.6.Pf3 Lb4 7.Lc4 Dc7 8.Dd3 b5
9.Ld3 Lb7 10.Ld2 d6

Myn ervaring als fanatiek speler van dit systeem is, dat de meeste van myn tegenstanders op een of andere manier op deze varianten inspelen. Of zwart goed tot uitstekend spel krygt, moge de lezer zelf uitmaken.

II. 3.c4 e6

A.4.d4 cxd4 5.Pxd4 Pf6 6.Pc3 Lb4
waarna volgens Gerard voor zwart goed speelbare varianten van het Paulsen-systeem ontstaan.

B.4.Pc3 Dc7 5.d4 cxd4 6.Pxd4 Pf6
7.a3 Pxe4 (de zet van Lepeschkin)
8.Pxe4 De5 9.Dd3 d5 10.f3 dxe4
11.Dxe4 Dxe4 12.fxe4 Le7

13.Le3 o-o 14.Le2 Pd7 15.o-o Pe5
en zwart staat volgens Gerard iets beter. Wat deze varianten betreft deel ik de mening van Gerard, alhoewel de zwartspeler zeker by het Paulsen-systeem uiterst secuur te werk dient te gaan. Maar nu is dat, geloof ik, door schade en schande hopelyk eens wyzer wordend, by elk systeem wel een vereiste.

III. DE WEERLEGGING: c3

Het toeval wilde dat ik enige tyd geleden al weer dit systeem met a6, ter sprake bracht in een gesprek met Jan Stuyfbergen, ex-U.S. lid nu hoofdklassespeler by Memo. Tot myn verbazing vertelde hy my dat hy zich vroeger ook wel vaker van dit systeem had bediend maar het wegens onbevredigende resultaten in de yskast had gezet. Ik heb hem toen op de nieuwe vondsten van Lepeschkin gewezen en hem meteen de bewuste Schakeling meegegeven. Enige weken later kwam hy me asgrauw en intreurig vertellen dat hy het systeem nu wel definitief ondeugdelyk had bevonden en in de prullenmand had gegooid. Want zie wat hem overkwam in zyn party tegen een klubgenoot, wiens naam ik helaas ben kwytgeraakt. Interne competitie Memo

Wit: N.N. Zwart: Jan Stuyfbergen

1.e4 c5
2.Pf3 a6
3.c3 d6
4.d4 Pd7
5.Ld3 b5

Nu zegt Gerard dat het beste voor wit zou zyn 6.o-o omdat 6.a4 c4 7.Lc2 Lb7 8.o-o e5! 9.Pbd2 Pgf6 10.Td1 Dc7 niets zou opleveren.

Laten we maar eens kyken.

6.o-o e5?

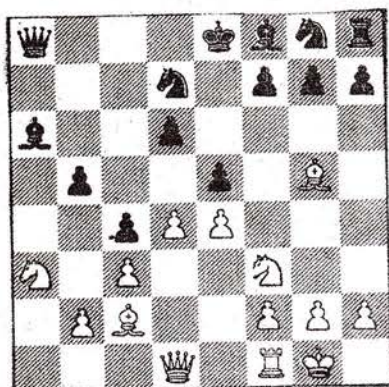
7.a4 c4

8.Lc2 Lb7

Met zetverwisseling komen we nu by dezelfde stelling in het volgende diagram uit.

9. axb5 axb5
 10. Txa8 Lxa8 ?
 11. Pa3 ! Db8
 12. dxe5 dxe5
 13. Pxb5 ! Lc6 (niet Dxb5 vanwege
 14. La4 Db7 15. Pxe5 Pgf6 16. Lg5 Dxe4
 17. Lxd7 en wit wint)
 14. Pa3 Lxa3
 15. bxa3 Pgf6
 16. De2 en wit wikkeld af naar een
 gewonnen eindspel met een pluspion.
 Kiest zwart voor het betere 10. - Dxa8,
 dan vervolgt wit met
 11. Pa3 La6
 12. Lg5

Nu beschikt zwart over de volgende
 logische zetten:

I. 12. Pgf6
 13. Lxf6 gxf6
 14. Ph4 ±-

II. 12. Pe7
 13. Ph4 met de bedoeling f4 ±

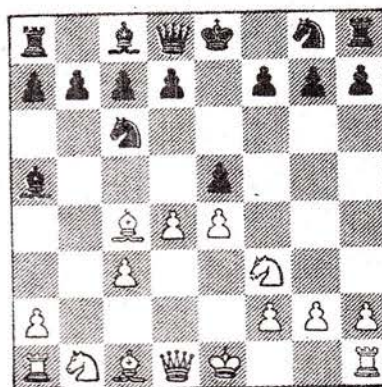
III. 12. Le7
 13. Lxe7 Pxe7
 14. dxe5 dxe5
 15. Dd2 Dc6
 16. Td1 ±

Hopelyk is hiermee het systeem Rill/
 Lepeschkin afdoende naar de geschie-
 denisboeken verwezen. Uiteraard blijven
 verbeteringen welkom, maar dan graag
 onder vier ogen. Want ik wil het o zo
 graag nog een keer spelen en dan winnen
 uiteraard.

Als toegift nu een van myn meest sensa-
 tionele partyen. Ik ben my sinds kort
 zodra de gelegenheid zich voordoet
 van het uiterst scherpe Evans-gambiet
 gaan bedienen. Twee maal heb ik er reeds
 vernietigend mee mogen toeslaan. Myn erva-
 ring is dat myn tegenstanders al vry
 snel in de wirwar van mogelykheden
 uitsluitend spoken gaan zien. Ik wals
 ze er dan ook in een mum van tyd af.
 De eerste keer ging dat zo.

Wit/Maurice Teheux
 Zwart:Frans Nabben
 U.S.3-PCB 2 10e bord

1. e4 e5
 2. Pf3 Pf6
 3. Lc4 Lc5
 4. b4 Lxb4
 5. c3 La5
 6. d4 !

De hoofdvariant luidt hier 6. o-o

6. exd4
 7. o-o dxc3
 8. Db3 Df6 ?

Hier hoort de dame natuurlyk beslist
 niet thuis!

9. Lg5 ? (beter lykt e5!)
 Dg6

10. Pxc3 d6
 11. e5 ? dxe5
 12. Pxe5 Pxe5
 13. Db5 ± Pc6

Deze simpele zet zag ik natuurlyk
 weer eens over het hoofd. Ik had
 uitsluitend op Pd7 en Le7 gerekend,
 waarna ik na Dxa5 of Dxe5 in een
 gunstige stelling het stuk terug
 zou winnen.

14. Tel ± Kf8
 15. Tad1 f6 ?

Daar komen de spoken. Waarom myn
 tegenstander niet het voor de
 hand liggende Le6 speelt wist hy
 na afloop ook niet te vertellen.
 Het spookbeeld 16. Td8 ± Pxd8
 17. De8 mat zal hem wel parten
 gespeeld hebben. Maar nu is het snel
 uit.

16. Td8 ± Pxd8
 17. Dc5 ± en wit gaf op. De volgende
 zet gaat hy immers nu mat.
 Gaarne verneem ik reacties hoe
 wit zich staande had moeten houden
 na 15. Le6.

Maurice Teheux

Het Bogo-indisch.

Veel mensen spelen als antwoord op 1.d4 het Nimzo-indisch. Deze opening geeft zwart zeer solide spel en het is voor wit zeer moeilijk iets te bereiken. Dit geldt zelfs voor de grootmeesterpraktijk. Er bestaan echter goede mogelijkheden voor wit het Nimzo-indisch te ontwijken. De belangrijkste is: 1.d4 Pf6 2.c4 e6 3.Pf3. De populariteit van deze zet is de laatste tijd enorm toegenomen. De meeste zwartspelers kiezen na 3.Pf3 voor het Dame-indisch(3..b6). Vooreerstende grootmeesters hebben echter de witte systemen na bijv. 3.Pf3 b6 4.e3 en na 3.Pf3 b6 4.g3 Lb7 5.Lg2 Le7 6.O-O O-O 7.d5! een aanzienlijk versterkt met belangrijke nieuwtjes. Iemand als Kasparov heeft bijv. naam gemaakt met zijn behandeling van het systeem met 4.e3. In dit artikel wil ik een alternatief aangeven voor de zwartspelers als antwoord op 3.Pf3 en wel het Bogo-indisch (3..Lb4⁺). De grootste aanbeveling voor deze opening vindt men wel in het feit dat grootmeesters als Kortsjnoj, Larsen en Tajmanov het op hun repertoire hebben. De belangrijkste reden voor het schrijven van dit stukje is dat één van de zojuist genoemde grootmeesters, Tajmanov een zeer interessant systeem in de hoofdvariant heeft geïntroduceerd. Deze ontstaat wanneer wit de als het sterkst bekend steende opstelling inneemt met 4.Ld2 en vervolgt met g3, Lg2 en O-O. Andere zetten dan 4.Ld2 zal ik eerst even kort behandelen.

Na 4.Pc3 ontstaat weer de Nimzo-indier. Dat zoek je zelf

maar uit.

De andere mogelijkheid 4.Pbd2 staat als iets minder goed bekend. In de belangstelling staat tegenwoordig het antwoord 4...c5. Ik zal twee recente voorbeelden geven die goed tonen hoe deze variant gespeeld dient te worden.

- A 5.a3 Ld2 6.Dd2(6.Ld2 cd4 7.Pd4 Pc6 8.Lc3! 0-0 9.Dc2 d5 10.e3 Ld7 =, Timman-Ivkov Rio '79, I 28/596) b6 7.e3 Lb7 8.Le2 Pc6 9.O-O 0-0 10.b3 Pe4 11.Dc2 f5 12.Td1 Pe7 ♚, Dehlberg-Kortsjnoj, Lone Pine '81, I31/557.
B 5.e3 O-O 6.a3 Ld2 7.Dd2 b6 8.Le2 d5 9.O-O La6! =, Rogoff-Tarjan, USA '78, I 26/600.

De beste en daarom belangrijkste mogelijkheid voor wit is echter 4.Ld2. De zet die ik nu aanbeveel is 4...a5. Hierna ontstaan de volgende varianten.

- A 5. Pb1-c3 ..
Eenvoudiger is zwarts taak na:
i) 5.Lb4?! ab4 ♚
ii) 5.Dc2 c5 6.g3 Pc6 7.dc5 Lc5 8.Lg2 b6 =
iii) 5.a3 Ld2 6.Pfd2 d6 7.Pc3 O-O 8.e3 e5 =
iv) 5.e3 O-O 6.Ld3 b6 7.O-O Lb7 8.Dc2?! (8.Pc3) c5! 9.e4 Ld2 10.Pbd2 Pc6 11.d5 Pb4 12.Dc3 ed5 13.ed5 b5 ♚
5. .. b7-b6
6. e2-e3 Lc8-b7
7. Lf1-d3 d7-d6
8. a2-a3?! ..
Beter is 8.O-O en 9.De2, waarna zwart met e6-e5 ook ongeveer gelijk spel houdt.
8. .. Lb4:c3
9. Ld2:c3 Pf6-e4
10. Ta1-c1 Dd8-e7
11. O-O Pe4:c3
12. Tc1:c3 e6-e5! ♚
Malich-Smyslov, Berlijn '79 I 28/597. Vergelijk ook I

31/560.

- B 5. g2-g3 d7-d5!
Dit is het nieuwe idee van Tajmanov.
6. Dd1-c2 ..
6.Lg2 dc4 7.O-O Pc6 8. Lg5 is onduidelijk, ik ken geen voorbeelden.
6. .. Pb8-c6
7. Lf1-g2 d5:c4
8. Dc2:c4 Dd8-d5
9. Dc4:d5 ..
9.Dd3 De4!? lijkt me goed speelbaar voor zwart.
9. .. e6:d5
(diagram)

Het spel kan nu twee kanten op gaan. In I stelt wit eerst zijn dame-paard actief op, voordat hij rokeert. In II rokeert hij eerst en volgt een rustiger plan.

- I10. Pb1-c3 Lc8-f5
11. Pc3-b5 O-O-O
12. O-O ..
Na 12.Tc1 The8 staat zwart prime.
12. .. Lb4:d2
13. Pf3:d2 Th8-e8
14. Lg2-f3 g7-g5!
15. Tf1-e1 Pc6-b4
16. Pb1-a3 Td8-d6 =/+

In de partij Agzamov-Tajmanov(I31/561) kwam zwart nu langzaam in het voordeel: 17.Pf1 Pe4 18.

Pe3 Ld7 19.Pac2 Pc6 20.Lg4 Lg4 21.Pg4 f5 22.Pge3 Pe7 met de bedoeling f7-f5-f4.

- II10. O-O Lc8-f5
11. Pb1-c3 ..

In de partij Novikov-Kotsjev(USSR '81) speelde wit 11.Lf4!? maar speelde zwak verder: 11.. O-O-O 12.a3 Le7 13.Pc3 Pe4 14.Pb5 Td7= 15.Tfe1? g5 16.Le3 Lf6 17.Ted1 a4 +/-.

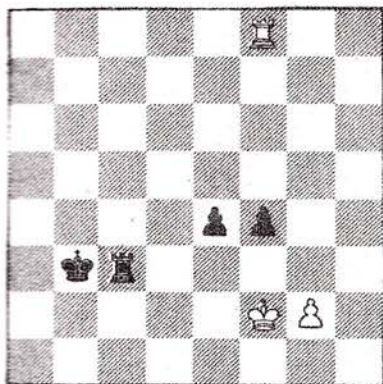
11. .. Lf5-e4
12. Ld2-g5 ..
Na 12.e3 Lc3!? staat het spel volgens Tajmanov gelijk.
12. .. Lb4:c3
13. b2:c3 Pf6-d7
14. Lg2-h3!? h7-h6
15. Lg5-f4 .. (diagram)

15. .. O-O-O
Interessant is ook 15.. Lf3 16.ef3 O-O-O met de bedoeling na Kb8 en Pc6 op het zwakke veld c4 te gaan spelen.
16. Pf3-d2 Lf5-h7
17. e2-e4 Pc6-e7!?
Slechter is 17..de4 18. d5 Pe7 19.d6 +
18. f2-f3 f7-f5
In de partij Reefschräger-Tajmanov(USSR '81) stond zwart misschien al iets beter. Probeer het ook eens!

Gerard Rill.

Allereerst de oplossing van de opgave van de vorige keer :

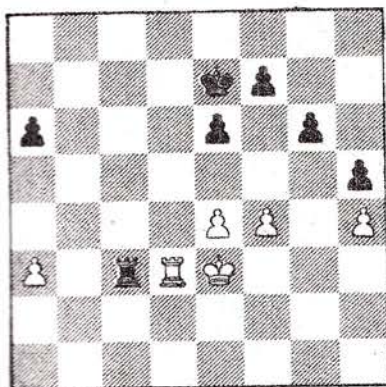
1 ..Tc2 2 Kf1 (of 2 Kg1 e3 3 Tf4 Tc1 4 Tf1 Kc2! 5 Tc1 Kc1 6 Kf1 Kd2 wint)
2.. Kc3 3 Tf4 Kd3 4 g4 e3 5 Tf8 Tc1 6 Kg2 e2 7 Td8 Kc2 8 Tc8 Kb2 9 Tb8 Ka3 10 Tab Kb4 11 Tb8 Ka5 12 Ta8 Kb6 13 Tb8 Kc7 14 Te8 e1d wint

In de analyse van de partij van Albert Delfos kan zwart na 12 a4 nog remise maken, daarom beter 10 Kg7 en wint (met dank aan Jurgen Stigter)

Tenslotte zij nog gemeld dat in het diagram van de partij Heemskerk-Simon de pion niet op h7, maar op h5 moet staan.

Op mijn verzoek om eindspelen in te leveren is maar op beperkte mate gereageerd. Hier volgt zo'n reactie.

P.Zwegers - Ad Ridder, 26-1-1982

Ik (Ad Ridder) nad Tc2? afgegeven, be-

ter was ongetwijfeld de torens te ruilen.

Analyses van Henk Simon en mij wezen de volgende belangrijkste varianten aan:

A 42 Kf3 Th2 43 Kg3 Ta2

I 44 f5 g15 45 e15 e5

II 44 e5 a5 45 Kf3 a4 46 Ke4 Th2

III 44 Tb3 a5 45 Tb7 Kf8

B 42 e5 Th2

I 43 Ke4 Th4 44 Td6 g5

II 43 a4 Ta2 44 Td4 Ta3 en zowel na 45 Ke4 als na 45 Kf2 speelt zwart achtereenvolgens Th3, Th4:., g5

C 42 Tb3 Th2 43 Tb7+ Kf6 44 a4 Th4: 45 Ta7 Th3 46 Kf2 (or 46 Ke2 Ta3 47 Ta6 h4) Ta3 47 Ta6 g5 48 f65 Kg5

D 42 a4 Ta2 43 Td4 Ta3 44 Kf2 Th3

E 42 Kd4 Th3 43 Kc5 Th4: 44 Tf3 Tg4 45 Kb6 h4 46 a4 Tg3 47 Tf1 Te3 48 Ka6 Te4 49 Kb5 e5.

Men heeft waarschijnlijk opgemerkt dat de konklusie luidt dat zwart in alle varianten wint.

De partijvoortzetting!

42 Kf3 Th2 43 Kg3 Ta2 44 Kf3 a5 45 Kg3 a4 46 e5 Tb2 47 Kf3 (Ik had mijn lesje goed geleerd en wilde al 47..Tb3 spelen om in een de vorige avond als gewonnen getaxeerde stelling te komen. Ik begon hier echter aan te twijfelen wel om de volgende reden: 48 Ke3 Td3 49 Kd3 f6 50 Kd4 fe5 51 Ke5 remise en 48..f6 49 Tb3 ab3 50 e16 Kf6 51 Kd3 vond ik erg gevaarlijk i.v.m de a-pion van wit. Daarom besloot ik tot):

47..f6 48 Ke4 Th2 49 e16 Kf6 50 Td4 Th4 51 Ta4: g5 (de laatste zet speelde ik nane-noeg a-tempo . In vele geanalyseerde gevallen bleek dit de winnende zet te zijn en ook nu leek het mij wel gunstig.) 52 Kf3 (nu moest ik weer eens nadenken en rekenen hoe verder te gaan. Ik was echter te zeer geobsedeerd door tweemaal ruilen op f4 bv. 52.. Tf4 53 Tf4 g14 54 Kf4 en dan 55..e5+,

want ik meende dat dit winnend was

en dat nad ik goed gezien:

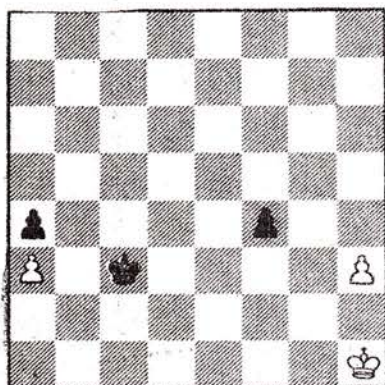
A 56 Ke4 h4 57 a4 Kc6 58 a5 Kd6 59 a6
Kc6 60 a7 Kb7 61 a8D Ka8 62 Kf3 Kb7 63
Kb4 Kc6 64 Kd4 Kd5 65 Kg3 Kd4 66 Kf2
Kd3 67 Kc1 Ke3 etc.

B 56 Kf3 Kc6 57 a4 Kd5 58 a5 Kc5 59 a6 Kb6
60 a7 Ka7 61 Ke4 h4 etc.

C 56 Kg3 en 56 Ke3 gaan analoog

Natuurlijk heb ik dit achter het bord niet
zover uitgerekend. Op de 52ste zet waren
er nog twee mogelijkheden, nl. g4+ en Th3+,
omdat het met de torens op het bord gecompliceerder bleef als bovenstaande heb ik
deze zetten zeer snel laten schieten. Deze twee zetten komen ongeveer op hetzelfde
neer bv. 52..Th3 53 Kg2 g4 54 Ta8 h4 en de
h en g pion zijn beslissend. Ik speelde
echter 52..Tf4 waarna mijn tegenstander
spoedig opgaf.

Voor de afwisseling nu eens een pionnen-
eindspel:

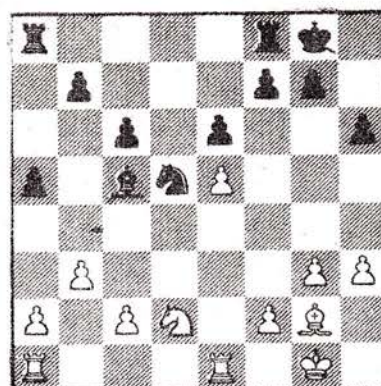

Wit aan zet

A 1 h4? Kd2! 2 h5 f3 3 h6 f2 4 Kg2 Ke2
en wit komt te laat

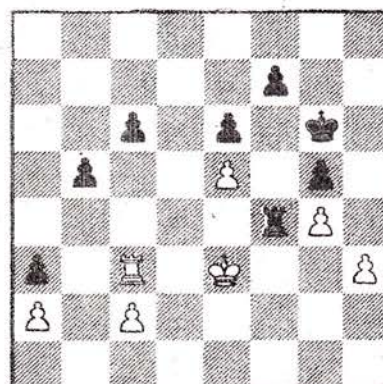
B 1 Kg2! Kb3 (voor Kd2 is het nu te laat)
2 h4 Ka3 3 h5 Kb2 4 h6 a3 5 h7 a2 6 h8D
Kb1 7 Db8+ Kc2 8 Dc7 Kb1 9 Db6 Kc2 10
Dc5 Kb1 11 Db4 Kc2 12 Da3 Kb1 13 Db3
Ka1 14 Dc2! f3 15 Kf1 f2 16 Dc1 mat

Nu maar weer eens een eigen product:

Jurgen Stigter - Henk Simon, 6-4-1982

18.. Ld4! (het begin van een interessante
manoeuvre, op 18..Ld4 19 Te2 Pc3 20 Te3 Pa2
21 Pe4! en zwart kan opgeven) 19 Tc1 Lb2
20 Tbl Lc3 21 Te2 Ld2! 22 Td2 (beter 22 Ld
hoewel zwart ook dan voordeel heeft) 22..
Pc3 23 Tal Tfd8 24 Td8 Td8 (einde van de
manoeuvre, zwart heeft groot voordeel) 25 Lf
a4! 26 Ld3 Ta8 27 b4? (de enige zet die i
aanmerking kwam was 27 a3) 27..a3 28 Kf1
Ta4 29 Kc1 Tb4: 30 Kd2 Pe4+?? (gooit bijna
de winst weg die via 30..Pa4! gemakkelijk
te bereiken was, resteert een interessant
toreneindspel) 31 Le4: Te4: 32 Tbl b5 33 f
g5 34 Kd3 Ta4 (34..Tc4 35 f g5: hg5: 36 c3
of 36 Tb3 Tc5 37 Ta3: Te5:) 35 f g5: hg5:
36 Tb3 Kg7 37 Tc3 Kgb 37 g4 (voor de hand
liggend was 37 Tc6
Tb4! 38 Tab Kf5 39 Ta3: Ke5 met goede wins
kansen voor zwart) 37.. Tf4 39 Ke3

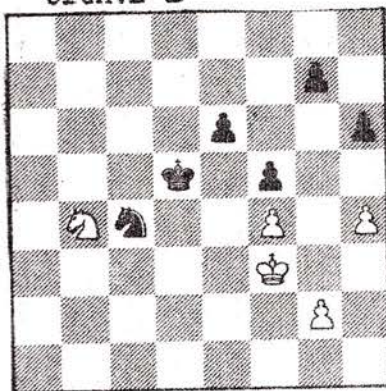

39.. Tc4 40 Ta3:? (beter 40 Tc4:bc4:
41 Kd4 hoewel m.i. na 41..f5

wit nog moet aantonen dat het remise is,
 achter het bord gezeten was het Jurgen (in
 tijdnood) echter te moeilijk; na de
 tekstzet kan zwart echter nagenoeg opgeven
 40.. Tc2: 41 Kd3 Tc4 42 Tb3 Tf4 43 Ke3 Ta4
 44 a3 r6 45 Tc3? fe5: 46 Tcb: Ta3: 47 Kd5
 Tf6 48 Tbb Ta4+ 49 Kf3 Tb4 50 Tb8 e4+ 51
 Kg2 Tb2+ 52 Kg3 b4 53 Tf8 Ke5 54 Tg8 Tb3+
 55 Kg2 Kf4 56 Kf8 Ke3 57 Tg8 Tb2+ 58 Kg3
 b3 59 Tgb: Tbl 60 Tb5 Ke2? (60 Kd2 wint
 veel directer) 61 g5 e3 62 Kg2 (op 62 g6
 wint Tg1+) Kd1 b3 e6 e2 b4 Te5 Tc1 b5 g7
 Tc8 b6 Kf2 b2 67 Te2: b1d 68 Tel Kc2 b9
 Tbl Kbl en wit geeft op. Zou pion h3
 echter op h4 gestaan hebben dan...

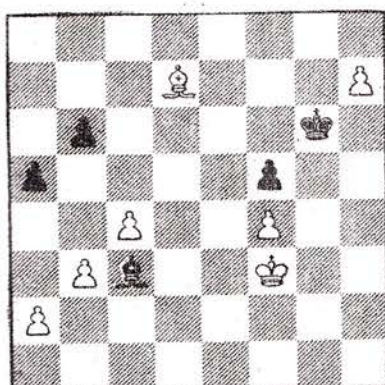
Tot slot van deze aflevering weer twee
 opgaven:

OPGAVE I

Zwart speelt en wint.

OPGAVE II

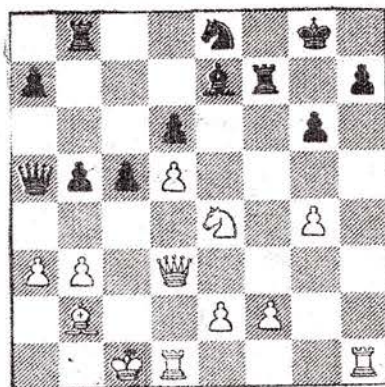

Wit speelt en wint

Op speciaal verzoek van onze Hoofdredac-
 teur volgt hier nog een partij:

H.Simon - A.Volgenant, US-VAS, oord 2,
 6-3-1982

Na het desastreuze begin, drie nederlagen op
 rij, is ons eerste tiental benoerlijk terug-
 gekomen. Tegen Vas werd de vierde overwin-
 ning geboekt. Zelf ben ik ook leuk bezig,
 zoals uit de volgende partij moge blijken.
 1 d4 Pf6 2 c4 e6 3 Pf3 b6 4 g3 Lb7 5 Lg2 Le7
 6 Pc3 0-0 7 Dc2 c5?! (het begin van alle
 ellende) 8 d5! ed5: 9 Pg5! Pa6 (in Korch-
 noy-Karpov, 1974, volgde 9..Pc6 10 Pd5: g6
 11 Dd2! Pd5 12 Ld5 Tb8? 13 Ph7: en zwart
 kon opgeven) 10 Pd5: Ld5:(gedwongen, er
 dreigde Pf6:) 11 cd5: Pb4 12 Dd1 d6 13 a3
 Pa6 14 Dd3 Pc7 15 b3 b5 16 Lb2 g6 17 h4 Ph7
 18 Pe4 Tb8? (beter 18..f5) 19 Lf3(wit
 speelt consequent op de beheersing van het
 veld f6, voor f5 was het nu reeds te laat
 men zie 20 Dc3 Lf6 21 Pf6 Pf6 22 g4 met
 sterke aanval) 19..Pg7 20 h5 (onduidelijk:
 20 Dc3 r6 21 Pg5 b4! 22 a4: Pb5 23 Dd3 rg:
) 20..Pf5 21 hgb:rgb: 22 Lg4 Pe8 23 0-0-0
 Da5? 24 Lr5: Tr5: (or 24..gr5: 25 De3 re4:
 Th7:) 25 g4 Tr7

26 Pdb!! (een correct stukoffer) Ldb 27
 Dgb: Tg7 (pijnlijk verrast gaat zwart me-
 teen in de fout beter 27..Kf8 maar na 28
 Th7: Th7:29 Dh7: Dc7 30 Dh8 Ke7 31 e4!
 dreiging e5 kan zwart opgeven) 28 Deb+
 Kh8 29 Th7+ en zwart geeft op

Vermoeiend

De afgelopen maand heb ik aan maar liefst twee toernooien meegedaan naast het normale scheekprogramma. Dit hield in dat ik vijf weekeinden achtereen aan het schaken ben geweest. Het eerste toernooi, het S.G.A.-kampioenschap viel me het zwaarst, hoewel het verdeeld was over twee week-einden en slechts één partij per dag kende. Het tweede toernooi, het studentenkampioenschap was op papier veel zwaarder. In vier dagen zeven partijen afwerken met aanvangstijden 12.00 uur en 18.15 uur (!!) is geen kattenpiss. Toch was het N.S.S.K. voor mij minder vermoeiend. Hoe kan dat nou?

Toen ik dit artikel aan het schrijven was (vrijdag 16 april) kon ik 's nachts de verleiding niet weerstaan om even ter ontspanning naar "de piraat" te kijken. Het mocht echter niet lang duren. Na tien keer dezelfde reclame te hebben gezien was het afgelopen. Toen ik vloekend opstond om de T.V. uit te doen hoorde ik plotse-ling door het testbeeld heen de stem van de heer Donner. Hij legde me even uit hoe dat zat met die vermoeidheid. Na een gewonnen en (dus) goed gespeelde partij is volgens Donner de vermoeidheid welis-waar groot maar de vreugde over het resultaat compen-seert dit voor een belang-rijk deel. Echter de vermoeidheid na een verloren en (dus) slechte partij is verschrikke-lijk. Het produceren van het absolute niets brengt een af-grondelijke uitputting met zich mee. Donner illustreerde dit met het volgende verhaal. Toen hij enkele jaren geleden

de Philips-fabrieken in Eind-hoven bezocht ontmoette hij daar een nogal bijzondere man. Het werk dat deze man in de fa-briek verrichtte bestond hier-uit dat hij de gehele dag met een grote schop gloeilampen moest stukslaan. Het eerste wat Donner dacht toen hij de man zag was: "Wat moet deze man na zo'n dag verschrikkelijk moe zijn." Dit bleek ook inder-daad zo te zijn. Iedereen die dit werk deed hield het amper twee weken vol en moest dan vervangen worden, die het ook niet lang vol hield. Tot zover Donner. Achteraf bleek dit uit een radiopro-gramme van Joop van Tijn in gesprek met schakers afkomstig te zijn, wat op dat uur uitge-zonden werd.

Hoewel mijn score in het S.G.A.-kampioenschap beter was dan in het N.S.S.K. was mijn spel in het eerste slechter. M.n. in het laatste weekeind heb ik twee afschuwelijk slechte par-tijen gespeeld. Dit zou dan mijn vermoeidheid achteraf ver-klaren. Uit het eerste toernooi analy-seer ik hier m'n beste partij en wel die uit de eerste (!!) ronde.

J. de Rode - G. Rill

Siciliaans-Svesjnikov-variant

1. e2-e4	c7-c5
2. Pg1-f3	Pb8-c6
3. d2-d4	c5:d4
4. Pf3:d4	Pg8-f6
5. Pb1-c3	e7-e5
6. Pd4-b5	d7-d6
7. Pc3-d5!?	Pf6:d5
8. e4:d5	Pc6-b8
9. c2-c4	Lf8-e7
10. Lf1-e2	O-O
11. O-O	a7-a6
12. Pb5-c3	f7-f5
13. f2-f3	Le7-g5(!) TN

Tot deze zet was alles bekend uit de theorie. Ik had altijd al wet moeten met deze variant gehad en thuis had ik de tekstzet bedacht. Normaal zet wit z'n zwarte loper op e3 en stuurt in het vervolg aan op c4-c5. Mijn idee is met 13..Lg5 de sterke witte tegen de slechte zwarte loper af te ruilen om zo c4-c5 af te zwakken.

14. Ta1-b1 a6-a5
15. b2-b3 Pb8-a6
16. a2-a3 Lc8-d7
17. Kg1-h1?! ..

Wit verliest zo onnodig tijd. Het damescheek op b6 stelt weinig voor.

17. .. Te8-c8
18. b3-b4 a5:b4
19. a3:b4 Lg5:c1
20. Dd1:c1 Tf8-f6!

Zwart begint zo een koningseenva. Met het oog hierop waren in het vervolg zetten als Dc1-e1 of f3-f4 beter geweest voor wit.

21. Dc1-d2? Tf6-h6
22. g2-g3 ..

Beter was alsnog 22.De1.

22. .. Dd8-e7

De zwarte aanval is natuurlijk gebaseerd op f5-f4. De tekstzet wacht even af om wit tot een minder goede opstelling van z'n stukken te verleiden en om evt. Tc8-f8 te spelen ter versterking van de aanval. Het nadeel van de tekstzet is echter dat wit nu goed f3-f4 kan spelen. Wit laat dit na en geeft met zijn volgende zet een op winst te spelen.

23. Tf1-d1(?) f5-f4!
24. g3-g4 Tc8-f8

Er hangen nu reeds gevaarlijke offers in de lucht. Met zwart hier een zet zou bijv. al 25..Th2+ mogelijk zijn: 26.Kh2 Dh4 27.Kg1

- Dg3 28.Kf1 Tf6 29.Ld3 Df3
30.Df2 Dg4 met prima kansen voor zwart.

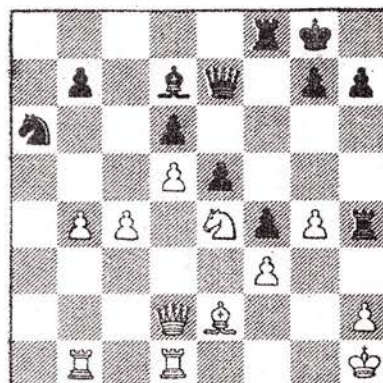
25. Fc3-e4! Th6-h3
Dreigt na 26..Dh4 pion f3 te veroveren.

26. Fe4-f2 Th3-h4

27. Pf2-e4 Th4-h3

28. Fe4-f2 Th3-h4

29. Pf2-e4 .. (diagram)

Hier bood wit remise aan, en bracht mij zodoende in de gelegenheid een psychologische klap uit te delen. Wit is blijkbaar z'n vertrouwen in de positie verloren en versterkt met z'n aanbod het zwarte vertrouwen. Ik sloeg het dan ook resoluut af en speelde vrijwel à tempo:

29. .. h7-h5!

30. c4-c5 ..

30.g5 levert weinig op: 30..Lf5 31.De1 en zwart heeft de keus tussen het solide 31..Le4 en het interessante 31..Tg4!? met goede kansen voor zwart.

30. .. h5:g4

31. c5:d6 De7-e8

32. f3:g4 ..

Er dreigde 32..g3.

32. .. f4-f3!

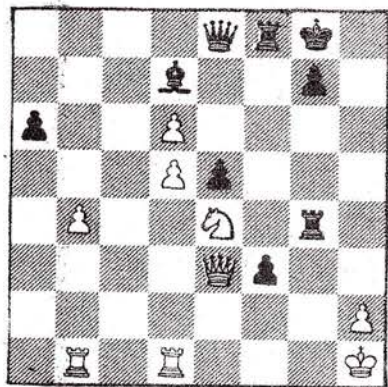
33. Le2:a6 b7:a6

34. Dd2-g5 ?? ..

Dit verliest geforceerd. Na het betere 34.Pf2 heeft wit het echter ook moeilijk: 34..Lg4 35.Fg4 Tg4 36.Tg1 Td4 enz.

34. .. Th4:g4

35. Dg5-e3 .. (diagram)

35. .. De8-h5!
 36. Pe4-d2 ..
 Het enige, want op 36.Tb2
 volgt 36..Tg2!, en op 36.
 Td2 volgt 36..Lf5 37.Pf2
 Tg2 enz.
 36. .. Tg4-g2
 37. Pd2-f1 Ld7-b5
 38. Td1-d3 Dh5-h3
 39. Tb1-c1 Tg2:h2+!
 en wit gaf op wegens 40..
 Dg2 met.

In het N.S.S.K. waren mijn partijen gemiddeld beter. Mijn verliespartijen waren vrijwel altijd een gevolg van tijdnood. Mijn beste partij was wederom die uit de eerste ronde. Ik laat hem hieronder zien met wat commentaar.

G. Rill - F. van Hemond

Sicilieans-Drekenvariant

1. e2-e4	c7-c5
2. Pg1-f3	d7-d6
3. d2-d4	c5:d4
4. Pf3:d4	Pg8-f6
5. Pb1-c3	g7-g6
6. Lf1-e2	Lf8-g7
7. O-O	Pb8-c6
8. Pd4-b3	O-O
9. Lc1-g5	Lc8-e6
10. Kg1-h1	..

Deze zet bereidt f2-f4 voor. Op onmiddellijk 10.f4 kan 10.. b5 volgen, hoewel ook dat speelbaar is voor wit.

10. ..	a7-a6
11. f2-f4	b7-b5
12. Le2-f3	Ta8-c8
13. Pc3-d5!	Le6:d5!?

Wit dreigde zwart een vervellende dubbelpion en een zwakte op d6 te bezorgen door 14. Lf6. Een andere mogelijkheid om dit te verhinderen is 13.. Pd7. In de partij Karpov - Martin (Las Palmas '77) volgde nu: 14.c3 Pb6 15.De2 Pc4 16.Ted1 Dd7 17.Tfe1 Da7 18. Lh4 Tfe8 19.Pc1 en na de manoeuvre Pc1-d3-f2-g4 maakte wit gehakt van zijn tegenstander.

14. e4:d5	Fc6-e5
15. Dd1-e2	Tf8-e8
Slechter is 15..Pb3 16.ab3 en wit krijgt druk op de a-lijn.	
16. c2-c3	Dd8-b6
17. Lg5-h4!	..

Beide spelers waren hier zeer tevreden over hun stelling. In aller objectiviteit denk ik toch dat wit beter staat. Het probleem voor zwart in deze variant is hoe tot tegenspel tekomen. Hij moet het van spel op de damevleugel hebben. Wanneer wit zoals in de partij voorzichtig te werk gaat kan hij dat verhinderen en een initiatief op de koningsvleugel krijgen.

17. ..	Fa5-c4
18. a2-a3!	Db6-b7
Minder goed zou zijn: 18.. Pd7 19.Lf2 Pc5? 20.Pc5 dc5 21.b4 enz.	
19. Tf1-d1	..
De a-toren houdt een oogje in het zeil op de damevleugel.	
19. ..	Tc8-c7
20. Lh4-f2	Te8-c8
21. g2-g4!	..

Daar is hij dan! Ik zag niet hoe zwart verder kon komen op de damevleugel en begon dus maar op de koningsvleugel.

21. .. Tc8-e8?!
Dit is wel wat passief. Beter lijkt bijv. 21..h6, en nu niet 22.g5 hg5 23.fg5 Pd7 24.De7?? Fe5, maar 22.h4 en behoudt zijn voordeel.

22. g4-g5 Pf6-d7

23. Lf2-d4 a6-e5?

Hoewel b5-b4 de enige manier voor zwart is om actief te worden is deze voorbereidende zet slecht vanwege de zwakte van b5.

24. Ld4:g7 Kg8:g7

25. Pb3-d4! a5-a4

De enige zet omdat er b2-b3 dreigde, bijv.: 25... b4 26.ab4 ab4 27.Pc6 Pcb6 28.cb4 enz.

26. h2-h4 h7-h6

27. Kg1-g2 ..

Niet 27.gh6 want dat laat het zwarte paard weer toe op f6.

27. .. Pd7-c5

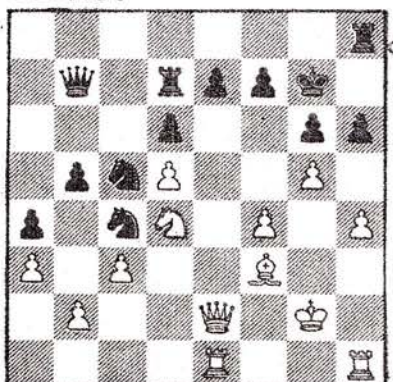
28. Td1-h1 Te8-h8

29. Te1-e1! ..

Deze zet is sterk omdat het de verbinding van de zwarte torens (d.m.v. Tcc8) verhindert en omdat het veld e3 dekt zodat wit na het wegspeken van de dame (naar c2 bv.) niet gestoord kan worden door peerdvorkjes.

29. .. Tc7-d7? (diagram)

Zwart wil zo 30..Pb6 mogelijk maken. Op onmiddellijk 29..Pb6 volgt: 30.Pb5 Pd5 31.Pc7 Pf4 32.Kf2 Pe2 33. Lb7 en zwart blijft een pion achter.

30. Pd4-e6+!! Kg7-h7

Op 30..Fe6 volgt 31.de6 Fe6 32.De6! Dc7 33.Ld5 Tf8 34. h5 en wit wint in de aanval.

31. h4-h5 f7:e6

Dit verliest, maar alternatieven zijn niet beter.

32. d5:e6 Pc5:e6

33. De2:e6 en zwart gaf op.

Hoewel mijn score in de onderlinge competitie misschien anders doet vermoeden zijn m'n partijen niet om over naar huis te schrijven. Het lukt me nauwelijks om partijen "uit één stuk" te produceren. De punten die ik de laatste tijd scoor zijn het gevolg van goede momenten. Enkele van deze heb ik uitgezocht en laat ik hieronder zien.

G. Rill - R. in't Veld, stand na de 19-e zet van zwart.

Na een door beide partijen niet geheel correct behandelde opening staat wit in de diagramstand een kwaliteit en een pion voor. De situatie is echter niet zo duidelijk. De zwarte stukken staan actief en hij wint minstens één pion terug. Bovendien kan hij in veel verianten d.m.v. Db6-c6 een verzwakking van de witte koningsstelling (f2-f3) uitlokken. Na een tijd denken kon ik geen bevredigende voortzetting voor wit vinden. Op zulke momenten roep

ik de 'oordeel en plan - methode' te hulp, zoals gepropageerd werd door Euwe. Het vereist dat je zo zakelijk mogelijk de stelling bekijkt en vervolgens een plan ontwerpt. (Een hoop planloze schakers bij ons op de club zouden dat ook eens moeten proberen in plaats van dat profylectische geschaak) In de diagramstelling dat de zwarte koning zeerslecht staat en dat door de afwezigheid van één zwarte toren de onderste rij zwak kan worden. Hierop is mijn speelplan gebaseerd.

20. d4:c5(!) Db6-c6!
 21. f2-f3 Fd7:c5
 22. Ta1-c1 Lg7:e5
 23. Pc3-e4 Ta8:a2?

De beslissende fout. Zwart heeft het echter al moeilijk. Wit dreigt op c5 al een pion terug te winnen en vervolgens met de zware stukken de d- of de c-lijn te bezetten. Hierne moet zwart ten onder gaan door z'n tochtige koningsstelling.

24. Tc1:c5!! d6:c5
 25. Dd1-d8⁺ en zwart gaf op.
 Na 25..De8 26.Lh6 Kf7 27. Pg5 verliest hij de dame. Echter na een koningszet gaat hij mat:
 a) 25..Kf7 26.Pg5 Kg7 (26..Kf6 27.Df8 mat) 27.De7 en mat op h7.
 b) 25..Kg7 26.Lh6! Kh6 (26..Kf7 27.Pg5 Kf6 28.Df8 mat) 27. Df8 Kh5 (27..Lg7 28.Df4 en 29.Dg5 mat) 28.g4 Kh4 29. Dh6 mat.

De volgende is heel verrassend. Na wederom een nogel metige opening heeft zwart volkomen terecht een dame geofferd. Geheel geobsedeerd door het mooie stuk heb ik het ten onrechte onmiddellijk aangenomen, weerne de vol-

gende stelling ontstond.

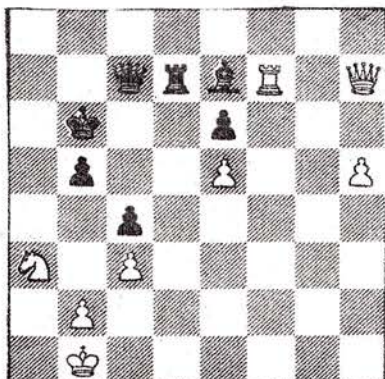
G. Rill - J. Auener, stand na de 25-e zet van zwart.

Het witte voordeel (zo daar nog spreke van is) is zeer moeilijk aan te tonen. Mogelijk is natuurlijk 26.Pc5 d6:c5 27.Pe5 Tf4 met een onduidelijke stand. Ik besloot daarom een val te zetten, in de verwachting dat Jeroen die de hele partij al snel speelde erin zou trappen.

26. Dc2-b3!? Lc8-f5?
 Correct was 26..Ld7. Nu behoudt wit het stuk.
 27. Pc4-e3! b5:e4
 28. Pe3:f5⁺ Kg7-g8
 Na 28..Kf6 29.Dg3 volgt op 29..Kf5 30.Dg5 mat!
 29. Pf5-h6⁺ Kg8-g7
 30. Ph6-f5⁺ ..
 Wit wint zo wat tijd.
 30. .. Kg7-g8
 31. Pf5-h6⁺ Kg8-g7
 32. Db3-g3 Tf8:f4
 Na 32..Kh6 33.Dg5 Kg7 34.f5 wint wit het stuk terug.
 33. Dg3-g5 Tb8:b2
 Of 33..Tbf8 34.Dh5 Th4 35.Pf6 en wit wint.
 34. Dg5:h5 en wit won de partij.

Het nu komende diagram is afkomstig uit het N.S.S.K. Ik had in het middenspel de beste voortzetting gemist en was door wit in grote moeilijkheden gebracht. In tijdnood slaagde ik er nog net in de volgende cu-

Leuze stand op het bord te brengen.

E. Berk - G. Rill, stand na de 44-e zet van wit.

Ogenschijnlijk staat zwart volkomen verloren. Hoe kan hij immers de h-pion tegenhouden? Het grappige is echter dat alle lichte en zware stukken van wit en zwart een hun plaats gebonden zijn. Alleen de dames hebben een beperkte vrijheid. Met z'n volgende zet stelt zwart een enorme val.

44. .. Dc7-a7!!

45. Dh7-h6?? ..

Verliezend! Na het betere 45.Dg6 kan zwart op een eindspel ingaan waarin hij remise-kansen heeft: 45..Td1 46.Ka2 Da4 47.Dc2 La3!?(47..Dc2 48.Pc2 Lc5!?) 48.Da4 ba4 49.Ka3(49.ba3 Kc5! 50.h6 Th1 51.Th7 Kd5 52.Th8 Ke5 53.h7 Tb2 54.Kb1 Ke4! ♯) Kc5! (dreigt 50.Ta1 mat) 50.Ka2 Th1 51.Th7 Kd5 enz.

45. .. Td7-d1⁺

46. Kb1-a2 Da7-a4

47. Dh6:e6⁺ Kb6-a5

48. b2-b4⁺ c4:b3⁺

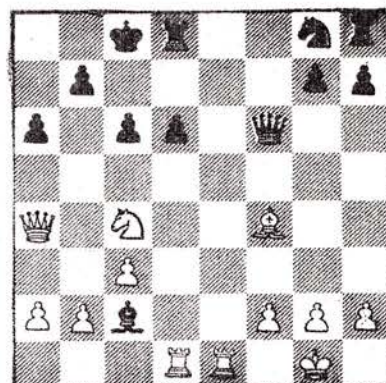
en wit gaf op. (49.Db3 Td2 enz.)

Tot slot nog een aardig mini-etuurtje uit het N.S.S.K., waarmee ik nog heb ingeschreven voor de schoonheidsprijs. De jury (o.a. Henk Simon) wees hem echter af omdat ik te weinig tegen-

stand had gehad.

G. Rill - E. v.d. Gevel.

1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lb5 Lc5?! 4.c3 f5 5.d4 fe4 6.Lc6 dc6 7.Pfd2 Ld6 8.de5 e3 9.ed6 ed2 10.Ld2!?TN cd6 (10..Dd6!?) 11.O-O Lf5?! (11..Pf6 12.Te1 Kf7 13.Db3 d5 14.c4!?) 12.Te1 Kd7 13.Lf4 Df6 14.Pa3 Td8 15.Da4 a6 16.Tad1 Kc8 17.Pc4 Lc2 (diagram)

18.Ld6!! Td6 (18..La4 19.Pb6 mat) 19.Fd6 Dd6 20.Dg4 en zwart gaf op.

Gerard Rill.

WEER INTUÏTIEF OFFEREN

Op mijn artikel over het intuïtieve offer kwamen twee reakties binnen. Die van René richtte zich vooral op mijn analyses, Gerard reageerde meer inhoudelijk. Hoewel Gerard op enkele plaatsen verstandige dingen zegt, is dit artikel als geheel vol tegenspraken en onduidelijkheden.

Zo begint hij zijn stuk met de bewering dat ik tot enkele aanvechtbare uitspraken kom, om dan vervolgens te constateren dat ik eigenlijk een open deur intrap. Merkwaardig. Verder interpreteert hij mijn stelling niet terecht.

Hij zegt dat ik de twee begrippen "tactisch offeren" en positioneel offeren in een begrip wil vatten, nl. intuïtief offeren. Dit nu is niet juist!

Ik spreek helemaal niet over "tactisch offeren", beschouw het eerder als een onzinnig begrip. Welke twee begrippen ik wel hanteer blijkt uit het volgende citaat uit mijn eerste stuk: "Onder combineren kan men verstaan het op het bord brengen van gedwongen zettenreeksen met als resultaat een duidelijke eindstelling (materieële winst of mat). Anders is dat bij positioneel offeren. ... ook daarna is sprake van geofferd materiaal, waarvoor op één of andere wijze positionele compensatie moet bestaan."

Het onderscheid is dus tussen combineren en offeren (intuïtief of positioneel of hoe je het noemen wilt). Dit zijn juist twee verschillende begrippen en moeten dat blijven! Inderdaad is dit, zoals Gerard zegt terug te voeren op de lengte van varianten, maar dit dan slechts in allerlaatste instantie m.i. Het is een fundamenteel onderscheid in het schaakspel. Zou het niet bestaan, dan zou alles dus uit te rekenen moeten zijn.

Dit gegeven is bv. de hoop van de computerschaakprofeten, maar ook het probleem. bij computerschaak bestaat een soort horizon, waarachter niets dan onzekerheid huist. Dat ligt momenteel op drie zetten, geloof ik. Het blijkt erg moeilijk deze horizon veel verder te leggen.

Mensen hebben de mogelijkheid van positieoordeel, om de situatie na de horizon te kunnen beoordelen. Dit is positie-spel, of anders gezegd, intuïtief spel.

Een eindspel met goede tegen slechte looper bv. is vaak gewonnen en dat kan een leiddraad en strategie tijdens het middenspel zijn. Stel echter dat je zou moeten bewijzen dat dat zo is, dan is dat door de lengte en veelheid van mogelijke varianten een onmogelijke zaak. Toch wordt spelen op een goede looper beschouwd als goed positie-spel. Waarom zou dit voor een intuïtief offer anders zijn, als ook daar een positionele afweging plaatsvindt? Omdat daar materiaalverschillen optreden? Maar de waarde van materiaal is toch een relatief begrip?

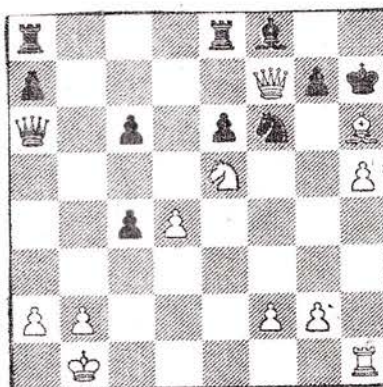
Dit alles maakt Gerards tweede kritiekpunt, dat van de correctheid, irrelevant. Want het is nu juist een kenmerk van een positioneel offer, dat zijn ev. correctheid niet te bewijzen valt, zoals men een combinatie wel zou kunnen bewijzen. Ik zal nu aan de hand van René's analytische kritiek op mijn partij met Jaap laten zien dat het ook na afloop moeilijk blijft de (in)correctheid van een intuïtief offer

aan te tonen.

Allereerst moet worden opgemerkt ^{dat hij} zet te laat begint met zijn analyse, nl. bij 20. Dg3. Dit betekent een pionoffer. "Wit moet wel", roept René triomfantelijk, daarbij niet vertellend dat mijn vorige zet 19 Tde1 juist gespeeld is met het oog op het pionoffer. Afijn, hij laat in ieder geval zien dat sommige analyses van mij niet kloppen. Ik had ook niets anders verwacht. Ik probeerde immers aan te tonen hoe sterk het witte spel was en verwaarloosde daarbij enkele belangrijke zwarte mogelijkheden. Maar in zijn poging de "incorrectheid" van wit's spel aan te tonen doet René net zo iets. Hij verwaarloost het zoeken naar verbeteringen van wit. Ik zal nu niet het hele variantencomplex weer gaan behandelen, maar pik er een cruciaal moment uit, nl. het zeer omstreden toren offer in de volgende stelling:

Hier begrijpt René niet hoe zwart het offer 22. Txe6 kan weigeren, temeer daar de door hem gegeven variant bestaat uit de logische verdedigers Tb8 en Db7. Bovendien zou zwart zo weinig keus hebben. De hele blz. rekenwerk, waar hij zo smalend over doet, in mijn eerste stuk toont aan hoe weinig logische verdedigers zwart wel heeft! Maar goed, hier René's variant. 22. Txe6 fxe6 23. Pe5 Lf8 24. Dg6s Kg8 en nu laat hij wit Lxh6 spelen, waarna Tb8 en Db7 tot +- leiden. Wit heeft echter veel sterker! 25. Df7s Kh7 26. Lxh6 en nu weer een diagram:

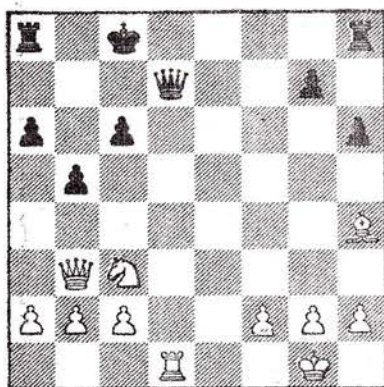
Als zwart nu zijn logische verdedigers wil spelen, zal hij 26. ... Tb8 moeten doen, dan: 27. Lc1! Db7 28. Dg6s Kg8 29. h6 Te7 (wat anders) 30. h7s Kh8 31. Df7!! Txf7 32. Pg6mat!

Ook 26. .. Te7 27. Dg6s Kg8 28. Lg5! helpt zwart niet.
Hij zal op de 25e zet Kh8 moeten spelen, maar dan volgt
26. Lxh6 Tb8 27. Lc1 Db7 28. Dg6 en ik zie niet goed wat zwart
tegen h6 enz. zou moeten doen.

Het is mogelijk dat uiteindelijk iemand toch een weerleg-
ging van het torenoffer weet te vinden, omdat de stelling
toch wel een vrij geforceerd karakter heeft, ondanks de veel-
heid van mogelijkheden. Dit betekent dat zo'n offer zich er-
gens in een tussengebied t.o.v. zuiver combineren en zuiver
intuïtief offeren bevindt. Ik zou uit bovengenoemde partij ei-
genlijk allen het pionoffer een puur intuïtief offer willen
noemen. Hierin wortelt ook een misverstand dat we in Gerards
artikel tegenkomen, als hij verdgaat over de noodzaak van cor-
rectheid en vervolgens gevallen noemt waarin je intuïtief mag
offeren. Het soort offer waar hij het .. eigenlijk over heeft
is dan .. niet meer het puur intuïtieve, maar veelmeer
een onduidelijk soort combinatiespel: speculeren op de onmacht
van je tegenstander, waarvan de meest extreme vorm het schwin-
delen is. Het is niet verwonderlijk dat Gerard dit soort offe-
ren, het doelbewust aansturen op tactische complicaties is
er de hoofdverzameling van, met mij associeert, want middels
dat gerommel ben ik twee jaar geleden (alweer, ik wordt oud)
clubkampioen geworden.

Alhoewel ik nu wat minder speculatief speel, maak ik nog wel
eens van mijn kwaliteiten als rommelaar gebruik, met name
als ik slecht sta. Het wapen bestaat eruit dat je aanstuurt
op tactische, combinatieve, complicaties, desnoods onder op-
offering van materiaal, omdat je van mening bent in dat soort
complicaties sterker te zijn, of omdat het je laatste red-
middel is. Het werkt nog vrij vaak ook, zie nu een bloemlezing
van mijn rommelgevallen uit dit seizoen:

Gerard Rill-PvdW, interne
stelling na 21^e zet van wit

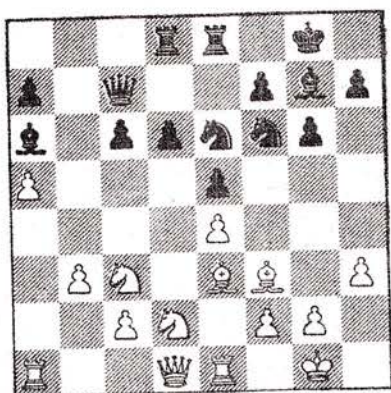

Gerard had me in de opening
virtuoos van de sokken ge-
speeld en zwart staat nu vol-
slagen verloren. Ik dacht nog
maar aan één ding: compliceren
compliceren!

21. .. Te8 22. f3 Df5!?!
Een laatste schwindel, sterkere
zetten zijn gewoon verloren en
wat heet dan "sterker"?
23. Pe4 Te6 ! de gemene be-
doeling. Gerard trapt erin!
24. Pd6s ?? Txd6 25. Dg8s
het idee, niet Txd6 Dc5s!
25. .. Kc7! 26. Dxd7s Td7
27. Lg3s Kc8.
Zwart blijft gewoon de kwali-
teit voor. Enigzins schuldbe-
wust wist ik echter nog het
eindspel te verliezen.
Een terechte uitslag natuurlijk.

Van belang voor US 1 was het
volgende fragment uit de wed-
strijd tegen Pat Mat 1, die we
nipt met 5½-4½ wonnen.

PvdW - C.Dubbeldam
Stelling na 17e zet zwart

Na een volslagen verprutste opening, een fenomeen waarmee ik overigens vertrouwd ben, belande ik in deze vreselijke stelling. Elke normale voortzetting zou geruisloos tot verlies leiden, dus besloot ik het er maar op te wagen:

17. Pc4 ???!

Dit verliest een stuk, als zwart zich op de complicaties van 17. ... d5 wil inlaten. Zwart denkt echter met rustige middelen risicoloos te kunnen winnen.

17. ... Td7 ?

18. Id2

De bedoeling is een ingewikkelde omgroepering. Zwart zal wel gedacht hebben: "wat zit dat joch bezopen heen en weer te schuiven" en gaat verder zijn stelling te versterken.

18. ... Pf4

19. Lg4! Pxd4

20. Dxd4 Pe6

21. Pe3! Ted8

22. Dh4! d5 ?

Goed voorbereid, deze opstoot? Ja, maar wit heeft zijn stukken nu goed kunnen neerzetten.

23. Pg4 d4

24. Pa4 Lb5!

Na lang nadenken de beste verdediging. Pa4-c5 mag niet.

25. Lh6 Dd6

26. Lxg7 Kxg7

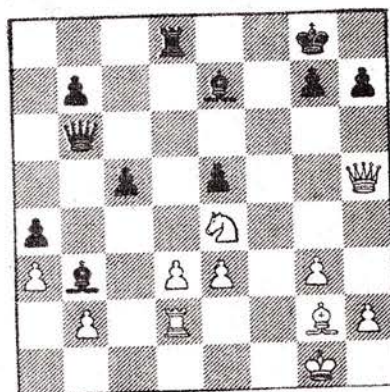
27. Df6s Kg8

28. ph6s en wit won een pion, wat sterker was dan de kwaliteitswinst 27. Pf6s gezien het gesloten karakter van het spel.

Na lange strijd won ik deze partij. Men ziet, ook in slechte stellingen is er hoop. Benodigd: vechtlust en een fikse portie geluk!

In maart speelde ik weer eens tegen Jan Turk, die een jaartje naar de VS was geweest. Na een positionele partij ontstonden ineens wilde complicaties. Het schaakspel als roulette.

Jan - Paulus, st. na 24e zet wit.

24. ... c4

25. Dxe5 Dxe3s

26. Tf2 Te8 (het enige)

27. De6s?! Kh8

28. Df7 en wit wint? Tot ieders verbazing, niet in het minst die van mezelf heeft zwart een dodelijke ressource:

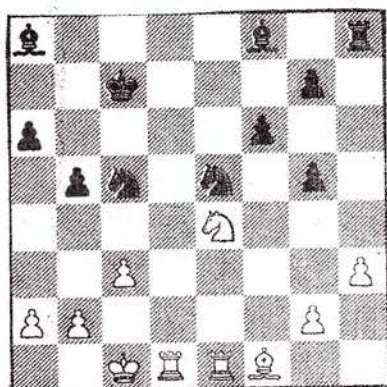
28. ... Tf8!! wint!

Op Dxe7 volgt Txf2 en zwart dekt ondersterij-matten met aftrekschaak, terwijl Pxf2 niet kan omdat de dame op e7 dat paard in de penning heeft gezet! Di e dingen gebeuren!

Z.O.Z.

Tenslotte uit het recente Nederlands Studenten Kampioenschap een fragment met als motto: de bedrieger bedrogen; ik speelde tegen de ook bij US bekende Francis Lesman, die zelf een bekwaam schwindelaar is. Ik had tegen hem in de opening (die vreselijke Polugajewski!) min of meer een stuk weggegeven en stond nu een kleine kwaliteit achter in mindere stelling. Rommelen geblazen dus!

PvdW / Lesman, na 22e zet zwart

Paul van der Werve

23. Pxd5

Door Francis welbewust toegelaten. Misschien had hij nu ook Lxg2 in gedachten. Daarop had ik gespeeld Txe5, Lxf1:Te8! of misschien ook gewoon Lxg2.

23. .. fxd5

24. Txe5 Ld6

Het ziet er allemaal perfect uit, maar wit heeft een verschrikkelijke schwindel op het oog na de volgende 2 zetten.

25. Tee1 Le4?

En nu nog mat met Lf4?

26. Txd6! Kxd6

27. b4!

Al genoeg voor gelijk spel, zwart had nu Pa4 moeten spelen. Hij dacht echter gewoon een stuk te winnen en speelde átempo:

27. .. Pd3s ?

28. Lxd3 Lxd3

29. Td1!

En Francis bewoog zijn hand om Lc4 uit te voeren, om vervolgens met een zucht te constateren dat de loper gepend staat en ook niet gedekt kan worden. Gemeen, hè.

Het ontstane toreneindspel wist ik uiteindelijk nog te winnen.

Tot zover voorbeelden van recent gerommel en tot zo-
ver mijn bijdragen over het
fenomeen intuïtief offeren.
Reacties juich ik evenwel toe,
vooral als ze een beetje scherp
zijn. Ik heb het al eerder ge-
zegd: men wil bloed zien.
De volgende keer zal ik een
aspect van positieospel behande-
len en naar ik hoop partijen
te laten zien, waarin wat min-
der gerommel ten toon wordt
gespreid. Ik heb 1½ maand om
te zoeken.